

Mas vs Junqueras

Vicent Partal i Pere Martí ho expliquen, amb pèls i senyals, als dos llibres encara calents que han publicat sobre el procés dit sobiranista a l'entorn de la consulta del 9 de novembre. Artur Mas i Oriol Junqueras van cavalcar junts fins el 7 d'agost de l'any passat. Aquell dia els dos líders van concelebrar una reunió que va acabar malament. Llegits l'un i l'altre, Martí i Partal, sembla que la cimera va encallar quan el president de la Generalitat va confessar al d'Esquerra Republicana que la consulta a què aspiràvem no es podria fer pel sabotatge total de l'Estat. Mas va proposar, com a alternativa, convocar eleccions a la vora del mateix dia, a les quals convergents i republicans s'haurien de presentar amb una llista conjunta. Junqueras no només va rebutjar l'alternativa sinó que, a més, es va sentir víctima d'un gran engany. La reacció d'Esquerra va ser fulminant. Aquella mateixa nit van començar a enramarse per tots els àmbits digitals missatges que denunciaven la "traïció" del líder convergent.

D'aleshores ençà tot ha anat de mal borràs. Les paradoxes de la vida política van fer que l'episodi culminés com volia Oriol Junqueras. El líder republicà havia exigint al president de la Generalitat que portés la consulta fins al límit. Fins que l'Estat denunciés el primer funcionari o el primer càrrec electe. Mas ho va fer, a la seua manera. Les urnes van arribar al carrer saltant mil i un obstacles i, al final, l'Estat es va querellar contra el president, la vice-presidenta del Govern i la consellera d'Educació. Més contradicció encara. Malgrat que la Artur Mas va acabar acceptant en gran part l'estratègia d'Oriol Junqueras, els republicans el van

VICENT
SANCHIS

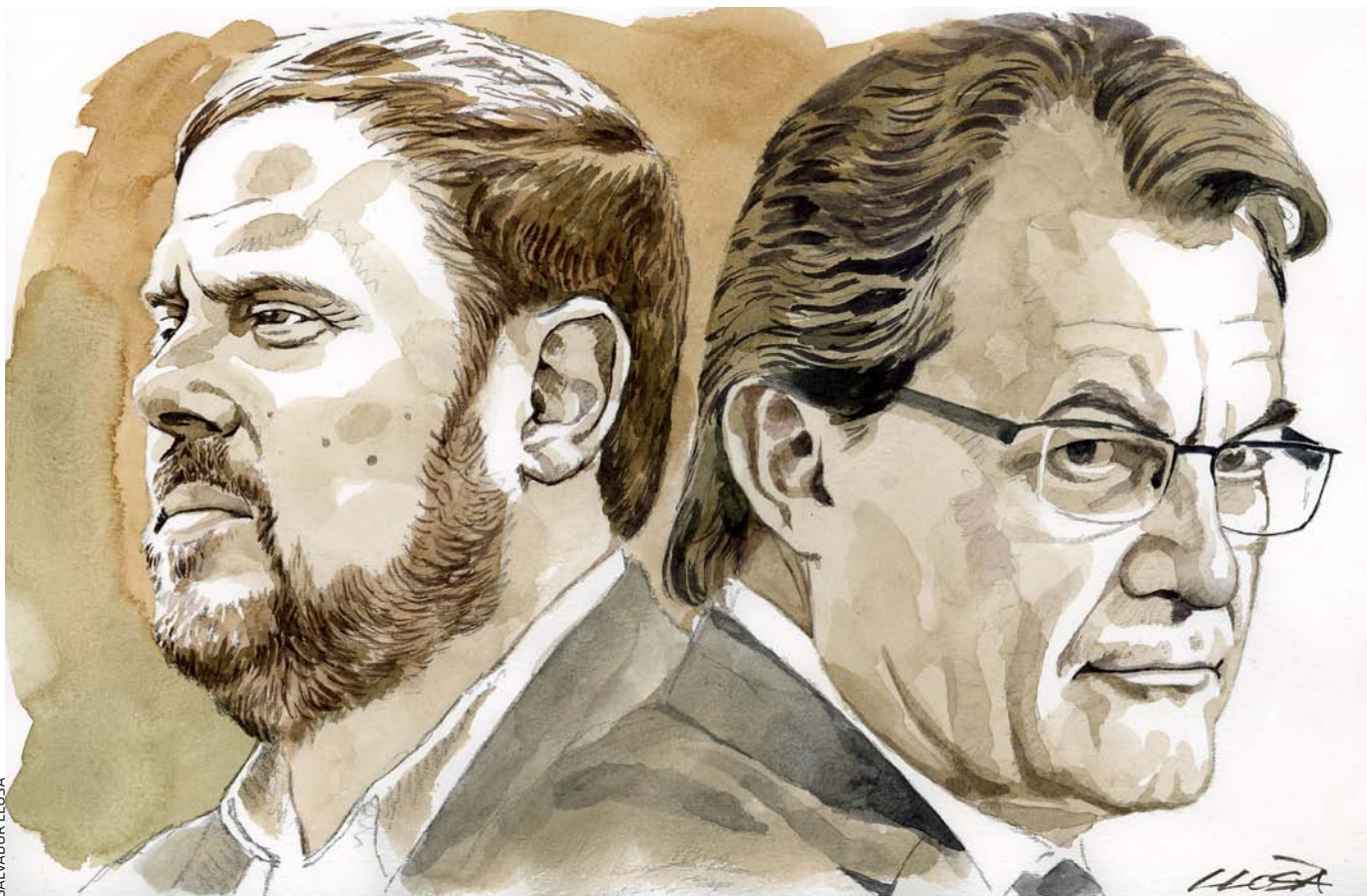
acompanyar a repèl i a contrapèl. Visiblement contrariats. Mentre el president de la Generalitat entrava a la seu del seu partit l'endemà de la consulta trepitjant l'olor enramat, els dirigents d'Esquerra brindaven en cafè amarg per un èxit que consideraven un fracàs.

A partir d'aquell moment, el procés es va desprocessar. Artur Mas va fer una conferència en aparença triomfant pocs dies després reprenent la proposta de la llista unitària. Oriol Junqueras li va replicar immediatament, amb una altra posada en escena efectista, descartant el que ell considerava l'abraçada de l'os. La distància entre els dos líders va augmentar a còpia de dies. Els recels entre els seus dos partits van tornar a derivar cap a l'odi familiar. Els analistes més fins van concloure que des d'aquell dia no hi havia en joc l'èxit del procés cap a la independència, sinó l'hegemonia de l'independentisme. La santa raó els assisteix. Estupefactes, els sobiranistes més motivats van ser espectadors d'una lluita fratricida entre xerpes. A partir del 10 de novembre ja no semblava tan important fer el cim sinó ser el portador de la bandera que l'havia de coronar. Els dirigents de Convergència Democràtica obrien velles ferides i proclamaven que amb Esquerra Republicana ningú es podia sentir segur.

Les velles acusacions contra el partit que històricament sempre havia fet curt o massa llarg van tornar a aflorar amb tota la contundència. Pel que fa als republicans, denunciaven amargament que els convergents tornaven a ser de malfiar, que no podien dirigir res perquè al final s'arronsarien i es tornarien a vendre a Madrid per un plat de lleties cucades.

Finalment va caldre la intervenció – i fins i tot les amenaces – de les entitats sobiranistes més representatives perquè Mas i Junqueras accediren a reconduir el gran drama. A canvi de guanyar més temps fins a unes eleccions que Esquerra anhelava per substituir Convergència, el president Mas va concretar a contracor la cita a les urnes: el 27 de setembre. Però els recels i els odis no quedaven esvaïts amb un pacte de governabilitat subscrit a budells oberts. Per acabar d'arrodonir el drama – o el sànet –, els altres partits que havien acompanyat en el viatge, amb poca o molta sinceritat, se'n van anar despenjant. Primerament Iniciativa, després la CUP i finalment Unió van decidir que la guerra era cosa de dos, i van abandonar el comboi eufemístic del dret a decidir.

La ferida s'ha salpebrat més amb les eleccions municipals. Cada partit, els uns més que els altres, han entès que en la guerra tot s'hi val i les coincidències forçades han deixat pas a les discrepàncies celebrades. En els darrers deu dies hem vist com Artur Mas, profundament incòmode, fins i tot deixava en suspens el seu compromís electoral. Oriol Junqueras li responia amb un distanciament falsament conciliador que encara ofèn més. La darrera gran brega ha pres cos amb la sanitat pública com a excusa. El PSC, Iniciativa, Ciutadans i fins i tot el PP – que també cal una esquena com un frontó –

LES ELECCIONS MUNICIPALS HAN TORNAT A ALTERAR ENCARA MÉS ELS RECELS, LES DISCREPÀNCIES I FINS I TOT ELS ODIS ENTRE CIU I ESQUERRA REPUBLICANA

LA GRAN PREGUNTA ÉS SI DESPRÉS DEL 24 DE MAIG LA RELACIÓ ENTRE CONVERGENTS I REPUBLICANS SERÀ RECUPERABLE, SI PODRAN TORNAR A CAVALCAR JUNTS

han acusat el govern d'intentar privatitzar-ne el sistema. L'acusació és tan falsa com interessada. Artur Mas sap que no pot ajustar més les prestacions. Encara que alhora és conscient que d'alguna manera cal fer el model allò que en diuen sostenible. Qualsevol moviment en aquest sentit és considerat alta traïció per l'oposició. Esquerra, que de cap manera vol assumir el desgast que comporta fer front a la situació real, ha deixat a la intempèrie el govern i s'ha sumat alegrement a la santa oposició. Els republicans han votat al Parlament contra Convergència i Unió. El mateix Oriol Junqueras ha afirmat fins a tres vegades en una en-

trevista que ells no permetran que la sanitat "es privatitzi".

Esquerra, doncs, ha tornat a fixar els objectius contra "la dreta". Com ho fan el PSC, Iniciativa i Podemos. Convergència se sent sabotejada i afrontada. Són les conseqüències de combinar l'eix ideològic amb el nacional. D'aspirar a guanyar els sectors "que mai votarien ni Mas ni Convergència". Perquè aquests sectors precisament el que volen sentir és que "la dreta" és perversa per essència. Les eleccions municipals doncs, han alterat encara més els recels, les discrepàncies, les distàncies i fins i tot els odis soterrats entre Convergència i Esquerra. La fredor entre

Artur Mas i Oriol Junqueras és més intensa avui que ahir. Demà ho serà encara més. La gran pregunta, la més òbvia i la més amarga també, és si l'endemà de les eleccions municipals tot això serà recuperable. Si els uns i els altres oblidaran les noves ferides per tornar a cavalcar junts cap al 27 de setembre. Ni que siga amb cavalls separats. I si això és possible si els uns i els altres acceptaran amb resignació i honestatats uns resultats electorals que determinen que bé Artur Mas o bé Oriol Junqueras han de liderar el procés cap a la independència.